

PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Hydref, 2017

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Gwilym O Jones (Cadeirydd) Y Cynghorydd Robert Ll Jones (Is-gadeirydd) Y Cynghorwyr Glyn Haynes, Vaughan Hughes, Eric Wyn Jones, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Margaret Murley Roberts, Nicola Roberts a Robin Williams.
WRTH LAW:	Prif Weithredwr, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Y Gymuned a Gwella Gwasanaeth), Pennaeth Gwasanaethau Tai (yng nghyswllt ag Eitem 6), Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn (yng nghyswllt ag Eitem 4), Rheolwr Rhaglen Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (Ynys Môn a Gwynedd) (yng nghyswllt ag Eitem 5), Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol (yng nghyswllt ag Eitem 6), Swyddog Sgriwtini (GR), Swyddog Pwyllgor (MEH).
YMDDIHEURIADAU:	Ms. Anest Gray Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru) a Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig) – Aelodau Cyfetholedig Arweinydd y Cyngor – Y Cynghorydd Llinos M. Huws, Aelod Portffolio (Tai a Chefnogaeth Gymunedol – Y Cynghorydd Alun Mummery.
HEFYD YN BRESENNOL:	Neb

Dymunodd y Cadeirydd wellhad buan i wŷr y Cynghorydd Margaret M. Roberts a fu yn yr ysbyty'n ddiweddar.

1 YMDDIHEURIADAU

Fel y nodir uchod.

2 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

3 COFNODION

Cadarnhawyd fod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Mehefin, 2017 yn gywir.

4 PARTNERIAETH DIOGELWCH CYMUNEDOL

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn a oedd yn rhoi trosolwg o weithgareddau Partneriaeth Diogelwch Cymunedol (PDC) Ynys Môn a Gwynedd.

Adroddodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Y Gymuned a Gwella Gwasanaeth fod gofyn i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol gyflwyno trosolwg o'i gweithgareddau i'r Pwyllgor hwn yn flynyddol. Mae hyn yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei hymrwymiaid yn unol ag Adrannau 19 a 20 y Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2006. Mae dyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol yn unol â Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998, a diwygiadau dilynol yn sgil Deddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2002 a 2006, i weithio mewn partneriaeth gyda'r Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Tân ac Achub, i roi sylw i'r agenda diogelwch cymunedol yn lleol. Mae gan y Bartneriaeth ddyletswydd i ddelio gyda:-

- Throsedd ac Anhrefn
- Camddefnyddio Sylweddau
- Lleihau aildroseddu
- Cyflawni asesiad strategol i adnabod blaenoriaethau (gwaith sydd bellach yn cael ei wneud yn rhanbarthol)
- Rhoi cynlluniau mewn lle i ymdrin â'r blaenoriaethau hyn (mae cynllun nawr yn bodoli ar sail ranbarthol a lleol)

Adroddodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn fod y Bartneriaeth wedi bodoli ar Ynys Môn ac yng Ngwynedd ers 1998 ond bod Partneriaeth ar y cyd wedi bod yn weithredol am y pum mlynedd diwethaf. Mae'r bartneriaeth yn gweithio yn unol â Chynllun Blynyddol, sy'n seiliedig ar gynllun tair blynedd rhanbarthol. Mae adroddiad perfformiad diwedd blwyddyn 2016/17, Cynllun Blynyddol 2017/18 a chynllun gwariant 2017/18 ynghlwm fel Atodiadau 1, 2 a 3 i'r adroddiad. Bydd y Bartneriaeth yn canolbwyntio ar y saith blaenoriaeth a ganlyn ar gyfer 2016/17 a 2017/18 :-

- Lleihau troseddu sy'n seiliedig ar ddiodefswyr (troseddau meddiangar yn unig)
- Lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag bod yn ddiodefswyr trosedd
- Codi hyder i adrodd am ddigwyddiadau o gam-drin domestig
- Codi hyder i adrodd am gam-drin rhywiol
- Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal
- Lleihau Aildroseddu

Roedd y prif negeseuon a oedd yn deillio o weithgareddau'r Bartneriaeth ar gyfer 2016/17 wedi'u cynnwys ar Dudalen 11 a 12 yr adroddiad.

Roedd y Swyddog yn dymuno diwygio'r adroddiad oedd o flaen y Pwyllgor mewn perthynas â'r ddarpariaeth grant gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd tuag at Adolygiadau Dynladdiad Domestig oherwydd roedd yr adroddiad yn nodi bod y

cyllid yn dod i ben. Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd wedi datgan y bydd y cyllid grant bellach yn parhau tan y flwyddyn ariannol nesaf ar gyfer y prosiect hwn. Nododd ymhellach fod Swyddfa Archwilio Cymru wedi cynnal adolygiad o Diogelwch Cymunedol trwy Gymru ac yn wyneb canfyddiadau'r adolygiad, mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu adolygiad manwl pellach ac hefyd wedi sefydlu Bwrdd i arwain ar y gwaith a wneir. Disgwylir canlyniadau'r adolygiad ar ddiwedd y flwyddyn hon a disgwylir y bydd newidiadau pellach yn cael eu gwneud i'r ffordd y mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn gweithredu.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'r adroddiad a chododd y prif faterion a ganlyn:-

- Gofynnwyd am eglurder ynghylch y cynnydd yn nifer y bobl sy'n adrodd am droseddau treisgar domestig a rhywiol a holwyd a oedd y cynnydd hwn oherwydd bod gwell cefnogaeth a gwybodaeth bellach ar gael i gefnogi dioddefwyr. Ymatebodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol fod Awdurdod yr Heddlu wedi bod yn destun adolygiad archwilio gan Arolygwyr EM a oedd yn ymchwilio i sut mae'r Heddlu yng Nghymru a Lloegr yn adrodd am ddigwyddiadau o drais domestig a rhywiol. Mae canfyddiadau Arolygwyr EM o'r adolygiad ar Heddlu Gogledd Cymru wedi nodi bod angen cryfhau'r elfen adrodd am drais domestig a rhywiol ac wedi hynny daeth i'r amlwg fod nifer uwch o droseddau o'r fath wedi cael eu hadrodd yn ddiweddar. Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Y Gymuned a Gwella Gwasanaeth) y bydd hyfforddiant ar drais domestig yn statudol i holl aelodau staff y Cyngor trwy'r porth E-ddysgu;
- Cyfeiriwyd at y Diwrnod Rhuban Gwyn Rhyngwladol blyneddol a gaiff ei gynnal ar 25 Tachwedd i godi ymwybyddiaeth o gamdriniaeth ddomestig ymysg y cyhoedd. Cynhaliwyd ymgyrch lwyddiannus yn Ysbyty Gwynedd y llynedd;
- Cyfeiriwyd at ddatganiad yn yr adroddiad bod nifer y digwyddiadau o droseddu gan bobl ifanc o dan 17 mlwydd oed wedi gostwng; holwyd a oedd hyn o ganlyniad i'r ffaith fod yr heddlu ac asiantaethau eraill wedi ymweld ag ysgolion i godi ymwybyddiaeth am droseddu ymysg pobl ifanc. Ymatebodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol fod Llywodraeth Cymru wedi comisiynu asiantaethau perthnasol i fynd i bob ysgol i godi ymwybyddiaeth am wahanol gategoriâu o droseddu. Nododd fod trais rywiol tuag at bobl ifanc ar gynnydd ac mae llawer o waith wedi'i dargedu yn y maes hwn gan wahanol asiantaethau. Nodwyd hefyd y gwelwyd cynnydd mewn achosion o blant ifanc sy'n troseddu yn erbyn plant o'r un oedran.
- Holwyd a oedd cyfleusterau mewn lle i amddiffyn pobl hŷn rhag 'sgams' naill ai trwy'r cyfryngau cymdeithasol neu trwy'r post. Ymatebodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol fod Adran Safonau Masnach y Cyngor Sir ac Age Cymru wedi cynnal ymgyrch yn ddiweddar i godi ymwybyddiaeth am ddeunyddiau twyllodrus posib;
- Cyfeiriwyd at grant cyfalaf gan Lywodraeth Cymru tuag at wella'r adeilad yng Nghaerdybi sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer gwasanaethau camddefnyddio sylweddau ar hyn o bryd. Dywedodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol y bydd y grant yn fodd i wella'r eiddo yn William Street, Caerdybi sy'n cynnig cymorth ac arweiniad i bobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau yn y ganolfan;
- Cyfeiriwyd at y posibilrwydd fod troseddwy'r yn camfanteisio'n rhywiol ar bobl ifanc yn defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol a holwyd cwestiynau a oedd modd cael gafael ar unrhyw adnodd i amddiffyn y bobl ifanc hyn rhag pornograffi a

chamfanteisio. Ymatebodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol fod llawer iawn o wybodaeth ac arweiniad ar gael i rieni ond mae'n faes cymhleth i geisio atal pobl ifanc rhag cael mynediad at y fath ddeunydd ar y rhyngwyd.

PENDERFYNWYD:-

- **Nodi'r adroddiad a'r dogfennau sydd ynghlwm;**
- **Cefnogi blaenoriaethau a chyfeiriad gwaith y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn y dyfodol.**

CAM GWEITHREDU: Fel y nodir uchod.

5 BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS

Cyflwynwyd – adroddiad gan Reolwr Rhaglen Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ynys Môn a Gwynedd mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd Rheolwr Rhaglen y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus fod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ynys Môn wedi cael ei sefydlu yn unol â gofynion y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Cytunwyd y byddai'r bwrdd yn cydweithio â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac mae'n bartneriaeth sy'n cynnwys y prif sefydliadau o'r sector cyhoeddus ar draws y ddwy sir. Prif ffocws y gwaith gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar y cyd rhwng mis Ebrill 2016 a Mai 2017 oedd cynhyrchu Asesiad Llesiant ar gyfer y ddwy sir. Bydd y gwaith hwn yn arwain at gynhyrchu Cynllun Llesiant a gaiff ei gyhoeddi ym mis Mai 2018. Fe wnaed yr ymgynghoriad cyntaf yn yr hydref 2016 ac fe drefnwyd nifer o weithgareddau fel y nodir yn yr adroddiad.

Cyflwynwyd Asesiad Llesiant drafft i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ym mis Ionawr 2017 ac i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mawrth 2017 ac mae gwaith wedi cychwyn nawr i baratoi at gyhoeddi'r Cynllun Llesiant. Trefnwyd gweithdai yn ystod mis Awst 2017 gyda swyddogion o nifer o wahanol sefydliadau ac asiantaethau yn mynychu. Bydd cyfnod ymgynghori statudol am 12 wythnos ar y Cynllun Llesiant drafft a chaiff ei gyflwyno i'r Pwyllgor hwn yn ei gyfarfod ar 14 Tachwedd 2017 i'w ystyried.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'r adroddiad a chododd y prif faterion a ganlyn:-

- Ceisiwyd eglurder ynghylch a oedd tystiolaeth i ddangos bod yr holl sefydliadau sy'n gysylltiedig â'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi gweithio'n effeithiol gyda'i gilydd i gynhyrchu asesiad o lesiant yn lleol ar gyfer ardal Ynys Môn. Ymatebodd y Rheolwr Rhaglen gan ddweud bod Is-grŵp Llesiant wedi'i sefydlu i arwain y gwaith o gynhyrchu'r asesiad ac roedd pob aelod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi sicrhau bod swyddogion o'u sefydliad yn mynychu'r is-grŵp. Bu'r aelodau'n cydweithio ar gasglu'r data angenrheidiol ar gyfer yr asesiad. Nododd fod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn wedi rhannu'r rhanbarth yn 14 o ardaloedd llai yn hytrach na defnyddio ardal ranbarthol, gyda 6 o'r ardaloedd hynny ar Ynys Môn ac 8 yng Ngwynedd;

- Ceisiwyd eglurder ynghylch a oedd y data a gasglwyd yn dangos gwahaniaethau mawr rhwng gwahanol rannau o'r Ynys. Atebodd y Rheolwr Rhaglen na welwyd unrhyw wahaniaethau arwyddocaol ar draws yr ardal dan sylw mewn perthynas â'r cwestiynau a ofynnwyd i'r trigolion. Fodd bynnag, rhoddodd enghraifft gan nodi dros y 30 blynedd diwethaf, fod wardiau Aethwy a Seiriol wedi gweld cynnydd yn nifer y siaradwyr Cymraeg sy'n symud i mewn i'r ardal. Dywedodd yr Aelodau fod Ysgol Gynradd Llandegfan wedi gweld cynnydd yn y disgyblion a dderbynnir i'r ysgol sy'n siarad Cymraeg fel eu hiaith gyntaf;
- Holwyd a oedd y trigolion wedi mynegi pryderon ynglŷn â'r diffyg cyfleusterau toiled ar yr ynys. Atebodd y Rheolwr Rhaglen fod yr ymatebion i weld yn canolbwyntio ar y cyfleusterau sydd ar gael yng nghymunedau'r trigolion a sut ganfyddiad sydd o'u canol trefi;
- Ceisiwyd eglurder ynghylch y gost a'r manteision o gydweithio â Chyngor Gwynedd trwy gyfrwng y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Dywedodd y Prif Weithredwr fod nifer o fanteision i gydweithio ar brosiectau rhwng awdurdodau cyfagos ac yn enwedig yng nghyswllt y gofyn am arbenigedd mewn deddfwriaeth statudol benodol sy'n cael ei gorfodi gan Lywodraeth Cymru. Nododd ymhellach fod arbedion effeithlonrwydd rhwng y ddau awdurdod cyfagos yn fantais hefyd gan fod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi gofynion statudol ar bob un o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru.

PENDERFYNWYD:-

- **Nodi'r cynnydd a wnaed gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus mewn perthynas â chynhyrchu a chyhoeddi'r Asesiad Llesiant Lleol a'r gwaith o baratoi'r Cynllun Llesiant;**
- **Derbyn diweddariadau pellach gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus tra bod y Cynllun Llesiant yn cael ei ddatblygu.**

CAM GWEITHREDU: Fel y nodir uchod.

6 ADRODDIAD CYNNYDD AR Y STRATEGAETH CYFRANOGIAD TENANTIAID TAI

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Tai mewn perthynas â'r uchod.

Adroddodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol y cafodd y Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid ei chyflwyno gyntaf ar Ynys Môn yn 1998 ac mae'n rhoi'r cyfle i denantiaid a phrydleswyr gael dweud eu dweud ar sut mae eu cartref yn cael ei reoli. Fel landlord cymdeithasol yng Nghymru, mae gofyn i Gyngor Sir Ynys Môn roi pob hawl i denantiaid gyfranogi ac mae gofyn iddo hyrwyddo rhagoriaeth yn y maes cyfranogiad tenantiaid er mwyn cydymffurfio â Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid Cenedlaethol Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd yn 2007. Nododd mai Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid 2015 – 2018 yr Awdurdod yw'r trydydd strategaeth o'r fath ar gyfer y Gwasanaeth Tai. Nod y Strategaeth yw ymgynghori â'r tenantiaid a'u cynnwys yn y gwasanaeth. Adroddodd y Rheolwr Gwasanaeth am y prif lwyddiannau yn ystod 2016 – 2017 fel roeddynt wedi'u nodi yn yr adroddiad.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'r adroddiad a chododd y prif faterion a ganlyn:-

- Ceisiwyd eglurder ynghylch yr effaith bosib ar bobl sydd ar incwm isel yn sgil y newidiadau i'r system fudd-daliadau wrth i'r system Credyd Cynhwysol newydd ddod i rym. Ymatebodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol fod pryderon difrifol yn cael eu mynegi oherwydd yr effaith ar y bobl fwyaf bregus mewn cymdeithas yn sgil y system Credyd Cynhwysol, a'r posibilrwydd y bydd teuluoedd ifanc heb arian i dalu am bethau sylfaenol hanfodol gan y bydd rhaid iddynt aros am nifer o wythnosau i'r taliad Credyd Cynhwysol gael ei weinyddu. Nododd y bydd banciau bwyd dan bwysau eithriadol ar ôl i'r Credyd Cynhwysol gychwyn ac mae ymgyrch 'Dewch â Thun' wedi cael ei lansio ymysg gweithwyr y sector cyhoeddus i gyfrannu at fanciau bwyd lleol;
- Mynegwyd pryderon na fyddai'r tenantiaid yn gallu talu eu rhent pan fyddent yn disgwyl am eu budd-daliadau trwy'r system Credyd Cynhwysol newydd; mynegwyd na ddylai pobl fod mewn perygl o golli eu cartref. Ymatebodd y Pennaeth Gwasanaethau Tai y bydd y Cyngor yn gefnogol i denantiaid sy'n aros am eu taliadau Credyd Cynhwysol cyn iddo gymryd unrhyw gamau trwy'r llys i adfeddiannu eiddo'r awdurdod lleol. Nododd y bydd tenantiaethau preifat a phobl sy'n hunangyflogedig hefyd yn cael eu heffeithio yn sgil cyflwyno'r system Credyd Cynhwysol;
- Cyfeiriodd yr aelodau at ymgyrch y Gwasanaeth Tai sef y 'dyddiau glanhau stad' yn stadau tai yr awdurdod lleol yn ddiweddar. Ymatebodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol fod 22 o ddyddiau glanhau stad wedi digwydd yn ystod 2016/17 ac roedd y rhain yn cynnwys stadau yn Llangefni, Caergybi, Moelfre, Llanfairpwll, Aberffraw, Niwbwrch, Pentraeth, Llanddeusant, Llansadwrn, Benllech a Chemaes;
- Ceisiwyd eglurder ynghylch y berthynas waith gyda Heddlu Gogledd Cymru yng nghyswllt ymddygiad gwrthgymdeithasol ar stadau tai. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol fod perthynas waith dda yn bodoli gydag Awdurdod yr Heddlu ac y cynhelir cyfarfodydd misol gydag Arolygydd yr Ynys i rannu gwybodaeth am ddigwyddiadau o ymddygiad gwrthgymdeithasol ar y stadau tai. Nododd ymhellach fod y Swyddogion Cefnogi'r Heddlu yn lleol yn gweithio gyda'r bobl ifanc ar stadau tai i yrru mentrau cymunedol ymlaen i geisio gostwng digwyddiadau o ymddygiad gwrthgymdeithasol;
- Cyfeiriwyd at y Grŵp Llais Tenantiaid a Swyddogion Môn (MTOV) a holwyd cwestiynau am lwyddiant y Grŵp hwn. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol fod Grŵp Llais Tenantiaid a Swyddogion Môn yn parhau i gyfarfod bob chwarter a'i fod yn cynnwys tenantiaid o bob cwr o'r Ynys. Nododd fod nifer o'r rhai sy'n cynrychioli tenantiaid yn byw yn ardal Caergybi ac ystyriodd fod angen rhoi sylw i gynyddu'r gynrychiolaeth gan denantiaid o ardaloedd eraill;
- Cyfeiriwyd at yr 'Hybiau Cymunedol' sydd i'w gweld trwy gynlluniau tai gwarchod ar yr Ynys a holodd yr aelodau ynghylch llwyddiant y fath fenter. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth – Tai Cymunedol fod y 22 o lolfeydd cymunedol yn cael eu defnyddio bron yn ddyddiol a bod y tenantiaid yn eu gweld fel canolfan ragorol ar gyfer ffurfio hybiau cymunedol.

Awgrymodd y Prif Weithredwr y dylid anfon yr adroddiad hwn ymlaen i'r sesiynau briffio misol ar gyfer Aelodau Etholedig fel bod Aelodau'n cael y cyfle i fod yn ymwybodol o'r gwaith a wneir gan y Gwasanaeth Tai.

PENDERFYNWYD:-

- Derbyn yr adroddiad cynnydd ar gyfer 2016/17 a diolch i'r Swyddogion am eu gwaith;
- Bod yr Aelodau Etholedig a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn chwarae rôl ragweithiol ar gyfer hyrwyddo cyfranogiad tenantiaid a sicrhau bod gan yr holl denantiaid lais a rhan i'w chwarae mewn datblygiadau tai a chorfforaethol yn y dyfodol.

CAM GWEITHREDU: Fel y nodir uchod.

7 RHAGLEN WAITH

Cyflwynwyd – adroddiad y Swyddog Sgriwtini ar Raglen Waith y Pwyllgor hyd at fis Mai 2018.

Adroddwyd y bydd Arsyllwr o Swyddfa Archwilio Cymru yn mynychu'r cyfarfod ar 14 Tachwedd, 2017 i werthuso proses sgriwtini yr Awdurdod.

PENDERFYNWYD nodi'r Rhaglen Waith hyd at fis Mai 2018.

CAM GWEITHREDU : Dim

Daeth y cyfarfod i ben am 3.50 o'r gloch y.p.

**Y CYNGHORYDD G.O. JONES
CADEIRYDD**